

Erhvervenes Fordeling mellem de forskellige Gader og gør Rede for den voksende Tilbøjelighed til Reklame og Udvikling af Butikshandlen.

Hugo Matthiessen har forlængst udarbejdet sin særlige Form. Han ejer som Historiker Evnen til at se og opfatte det ejendommelige, forstaar at læse sine Kilder og ved, at Lovreglerne og Myndighedernes Forskrifter tit og mange Gange har større Betydning som Udtryk for de eksisterende Tilstande end som Indledning til Forandringer. Ogsaa for Aviserne som historisk Kilde har han Blik og ved at aflokke dem talrige Oplysninger. Samtidig ejer han Evnen til at fremtrylle en Stemning, til at give fine poetiske Billeder. Undertiden skulde han dog med lidt større Forsigtighed vælge sine Billeder. Et Tag kan saaledes neppe løfte sig »blodrigt og rødt«. Hans Skildringer af Gadens Myr passer paa Paris' Boulevarder i vore Dage, sikkert mindre paa det 18. Aarhundredes København. Maaske kan man ogsaa til Anerkendelsen af Hugo Matthiessens fortjenstfulde Forfatterskab føje et Ønske om, at han efterhaanden ogsaa maa optage andre Sider af Byernes Historie til Behandling, deres sociale Struktur, deres økonomiske Livsbetingelser og Betydning som Led i hele Samfundsbygningen.

A. L.

Dr. J. P. Jacobsens religiøs-socialhistoriske værk »Manes«, der nu er udsolgt herhjemme, er med understøttelse af Rask-Ørsted-Fonden blevet oversat på fransk af professor E. Philipot i Rennes og udgivet, med en fortale af professor Kr. Nyrop, i Paris 1924 (*Les Manes I—III*, Librairie Ancienne Édouard Champion). Det er rimeligt, at man har valgt at oversætte værket til fransk; det vender derved, som prof. Nyrop siger, tilbage til sin kilde, navnlig med 3. bind, der væsentlig omhandler forholdene i Frankrig i den tidlige middelalder. Byggende paa grundige, førstehånds studier paaviser forf. her, at det næsten altid er hjemlige, storættede bisper og byværnere, der bliver folkehelgener i Frankrig, ikke kirkens martyrer. Adskillige galloromanske personligheder skildres derhos indgaaende; derved bliver bl. a. Ausonius og Paulinus af Nola draget frem og sat i nyt og ram-mende lys.

N. M.

I 1885 udsendte Ludwig Pastor første Bind af *Geschichte der Päpste seit dem Ausgang des Mittelalters*, og siden fulgte Bind efter Bind; det niende Bind er udkommet i 1923. Forfatteren er dermed naaet fra sit Udgangspunkt: Pavernes Hjemkomst fra Avignon frem til Gregor XIII's Død i 1585. Pastor tog Arbejdet